

Bijlage 2: Specificatie wijziging budgetten.

De voorgestelde begrotingswijziging wordt in twee onderdelen gesplitst.
Een begrotingswijziging voor 2016 en een begrotingswijziging voor 2017 en de daarbij behorende meerjarenraming 2018 t/m 2020.

Begrotingswijziging 2016:

De begroting 2016 is gebaseerd op de Septembercirculaire 2015.
De Raad is geïnformeerd over de financiële gevolgen van de Decembercirculaire 2015 en de Meicirculaire 2016 via Raadsinformatiebrieven.
De financiële mutaties als gevolg van de Decembercirculaire 2015 en de Meicirculaire 2016 zijn echter niet als begrotingswijziging voorgelegd aan de Raad.

Om de begroting van de Algemene Uitkering 2016 aan te passen aan de Septembercirculaire 2016 wordt de vergelijking gemaakt tussen de Septembercirculaire 2015 en de Septembercirculaire 2016.

2014 en 2015

Daarnaast vinden er nog verrekeningen plaats over de jaren 2014 en 2015.
Hierbij dient de vergelijking te worden gemaakt tussen de Septembercirculaire 2016 en de Decembercirculaire 2015. De mutaties tussen de Decembercirculaire 2015 en de septembercirculaire 2015 zijn immers voor de jaren 2014 en 2015 al verwerkt in de jaarrekening 2015.

Begrotingswijziging 2016:

Zonder teken + tekortverhogend. Min-teken = tekortverlagend

	Mutaties a.g.v. Septembercirculaire 2016	Begroting 2016			Baten/ Lasten
		2014	2015	2016	
1a	Mutaties in omvang en verdeling gemeentefonds	164	-307	-899	
1b	Verhoogde asielinstroom			250	
1	Algemene Uitkering; algemene mutaties	164	-307	-649	B
2a	Wet Maatschappelijke Ondersteuning (IU)			-30	B
	<i>Mutatie corresponderend budget</i>			30	L
2b	Maatschappelijke Opvang en OGGz (DU)			46	B
	<i>Mutatie corresponderend budget</i>			-46	L
2c	Vrouwenopvang (DU) regionaal			-65	B
	<i>Mutatie corresponderend budget</i>			65	L
2d	Voorschoolse opvang peuters (DU)			-47	B
	<i>Mutatie corresponderend budget</i>			47	L
2e	Bommenregeling			-124	B
	<i>Mutatie corresponderend budget</i>			124	L
2f	Aanpak Jihadisme			-15	B
	<i>Mutatie corresponderend budget</i>			15	L
2g	Verhoogde asielinstroom, Partieel effect (DU)			-222	B
	<i>Mutatie corresponderend budget</i>			222	L
2h	Verhoogde asielinstroom, participatie en integratie (DU)			-123	B
	<i>Mutatie corresponderend budget</i>			123	L
2	Algemene uitkering + uitgavenbudgetten; specifieke mutaties	0	0	0	
3a	Decentralisatie AWBZ naar WMO (IU) gemeentetaken			-128	B
	<i>Mutatie corresponderend budget</i>			128	L
3b	Decentralisatie AWBZ naar WMO (IU) regionale taken			-302	B
	<i>Mutatie corresponderend budget</i>			302	L
3c	Decentralisatie Jeugdzorg (IU)			-303	B
	<i>Mutatie corresponderend budget</i>			303	L
3d	Decentralisatie Participatiewet (IU) Reintegratie			25	B
	<i>Mutatie corresponderend budget</i>			-25	L
3e	Decentralisatie Participatiewet (IU) WSW			-241	B
	<i>Mutatie corresponderend budget</i>			241	L
3	Integratieuitkering Sociaal Domein	0	0	0	
4	Referendum Oekraïne			-151	B
	<i>Mutatie corresponderend budget</i>			110	L
4	Taakmutaties	0	0	-41	
5a	Verrekening met Balanspost 2014	-164			
5b	Verantwoording mutaties 2014 en 2015 in begroting 2016		307	-307	
5	Techniek	-164	307	-307	
6	Totaal = effect op de begroting	0	0	-997	

Tabel 1 specificatie effect op de begroting 2016 (bedragen x € 1.000)

1. Algemene uitkering; algemene mutaties

1a. Mutaties in de omvang en de verdeling van het gemeentefonds

2014

Het nadeel van 2014 wordt voornamelijk veroorzaakt doordat de OZB waarden van de gemeente Hilversum hoger zijn ten opzichte van eerdere veronderstellingen. Hogere OZB waarden verhogen de belastingcapaciteit van de gemeente. Een hogere belastingcapaciteit heeft een neerwaartse bijstelling van de Algemene Uitkering tot gevolg.

Het nadeel van € 164.000 van 2014 kan volledig worden opgevangen door een balanspost (bij de opstelling van de jaarrekening 2015 werd rekening gehouden met een terug te betalen bedrag van € 286.000 en is dit bedrag apart gezet als nog te betalen). Na afboeking van € 164.000 van de balanspost resteert er nog een balanspost van € 122.000. Bij de definitieve afrekening van het jaar 2014 wordt deze balanspost ingezet.

2015

Het voordeel van 2015 wordt voornamelijk veroorzaakt doordat de rijksuitgaven in 2015 hoger waren dan gedacht, vooral als gevolg van de instroom van vluchtelingen.

Dit gaat op basis van het principe “samen de trap op en af”. Meer rijksuitgaven betekent meer geld voor het gemeentefonds, minder rijksuitgaven betekent minder geld voor het gemeentefonds.

Dit voordeel over 2015 wordt verrekend in 2016.

2016

Het voordeel van 2016 wordt voornamelijk veroorzaakt doordat de raming is aangepast naar de verwachting van de rijksuitgaven in 2016.

Dit gaat op basis van het principe “samen de trap op en af”. Meer rijksuitgaven betekent meer geld voor het gemeentefonds, minder rijksuitgaven betekent minder geld voor het gemeentefonds.

BCF-plafond; Hiervoor geldt de afspraak dat overschotten op die begrotingspost worden uitgekeerd aan gemeenten via de uitkering uit het gemeentefonds (andersom worden tekorten gecompenseerd door de algemene uitkering te verlagen). Voor 2016 is nog steeds de verwachting dat er een storting plaatsvindt in het gemeentefonds maar lager dan de verwachting bij de Meicirculaire. Voor 2016 heeft dit een nadelig effect op de uitkering.

Een hoger volume van onze verdeelmaatstaven heeft een voordelige invloed op de Algemene Uitkering. Te denken valt aan de stijging van het aantal inwoners, en een stijging van het aantal m² van Hilversum dat bebouwd is.

1b. verhoogde asielinstroom.

Om een deel van de kosten van verhoogde Asielinstroom te dekken wordt er via de uitkeringsfactor 2016 een bedrag ingehouden op de uitkeringen van alle gemeenten. Zonder deze inhouding was het bedrag van de algemene uitkering voor 2016 hoger uitgevallen.

Tegenover de inhoudingen op de uitkering wordt een decentralisatie uitkering “verhoogde asielinstroom” vastgesteld. (zie punt 2g en 2h)

Alle mutaties in rubriek 1 beïnvloeden direct het saldo van de begroting.

2. Algemene uitkering; specifieke mutaties

2a, 2b, 2c, overige, bestaande taken sociaal domein

De mutaties 2a, 2b en 2c hebben betrekking op de oude taken binnen het sociaal domein, zoals die in het kader van de wet maatschappelijke ondersteuning (2a), de maatschappelijke opvang (2b) en de vrouwenopvang (2c). De mutaties van de betreffende uitkeringen zijn het gevolg van inflatiecorrectie en mutaties in de verdeelgrondslag.

Alle mutaties vertalen wij zoals gebruikelijk door in de uitgaven-budgetten.

2d Voorschoolse opvang peuters

Rijk en gemeenten hebben bestuurlijke afspraken gemaakt m.b.t. voorschoolse opvang voor alle peuters. Met deze afspraken worden alle peuters de mogelijkheid gegeven om naar een voorschoolse voorziening te gaan. Via de afspraken zetten gemeenten zich actief in om een aanbod te realiseren voor de groep peuters zonder recht op kinderopvangtoeslag die nu niet naar een voorschoolse voorziening gaat. Deze decentralisatie-uitkering wordt door vertaald naar een hoger uitgavenbudget in de betreffende jaren.

2e Bommenregeling

De extra uitkering is conform onze aanvraag (raadsbesluit januari 2016) aan het ministerie om een aanvulling op het gemeentefonds van € 123.513,30 voor de gemaakte kosten van de detectie en het benaderen van conventionele explosieven uit de Tweede Wereldoorlog op het Hilversumse deel van het plangebied Crailo.

Het bedrag is inmiddels uitgekeerd aan de Provincie Noord-Holland omdat de feitelijke kosten voor detectie en het benaderen van conventionele explosieven uit de Tweede Wereldoorlog door de provincie zijn gemaakt.

2f Aanpak Jihadisme

In paragraaf 4.2-4 van de decembercirculaire 2015 is een bedrag van in totaal € 4,882 miljoen toegekend aan de tien meest betrokken gemeenten om hen in het kader van de versterking van de veiligheidsketen te ondersteunen in hun lokale integrale aanpak van radicalisering en jihadisme. In aanvulling hierop stelt het Rijk middelen beschikbaar aan een tiental andere gemeenten waar de dreiging hoog en de weerbaarheid laag is. De plannen van deze gemeenten richten zich veelal op meerdere gemeenten in de regio. Hilversum is één van het tiental gemeenten dat extra middelen ter beschikking krijgt.

2g Verhoogde Asielinstroom Partieel effect (DU) en 2h Verhoogde Asielinstroom Participatie en Integratie (DU).

In het Uitwerkingsakkoord Verhoogde Asielinstroom is afgesproken om zowel het partieel effect op het gemeentefonds door de extra rijksuitgaven aan eerstejaarsopvang als de extra middelen voor integratie en participatie van vergunninghouders aan gemeenten beschikbaar te stellen volgens het uitgangspunt ‘geld volgt vergunninghouder’.

Gemeenten ontvangen een bedrag per in die gemeente geplaatste vergunninghouder.

Rijk en VNG hebben de afgelopen maanden benut om afspraken te maken over de nadere uitwerking van de decentralisatie-uitkering Verhoogde asielinstroom, waarvoor zowel in 2016 als 2017 een bedrag van € 190,5 miljoen beschikbaar is.

Toekenning van de bedragen per vergunninghouder vindt achteraf plaats op basis van de realisatiecijfers per gemeente en heeft alleen betrekking op de periode 1 januari 2016 tot en met 31 december 2017.

Vanwege de eenvoud is besloten de toekenning van middelen niet alleen betrekking te laten hebben op de extra instroom van vergunninghouders die zich nu voordoet, maar ook op het aantal dat regulier – dus los van de huidige bijzondere omstandigheden – instroomt.

In de septembercirculaire 2016 vindt de toekenning plaats over het eerste halfjaar van 2016.

In de decembercirculaire 2016 zullen – op basis van de dan meest actuele beschikbare maandcijfers – opnieuw bedragen worden toegekend.

3. Integratie-uitkering sociaal domein.

De mutaties in de diverse onderdelen van de integratie-uitkering sociaal domein (wmo, jeugd en participatie) zijn: loon- en prijsbijstellingen 2016, afschaffing van de ouderbijdrage jeugdzorg (de door de gemeente te innen ouderbijdrage vervalt waardoor de kosten voor de gemeenten per saldo stijgen.

Dit wordt vanaf 2016 door het rijk gecompenseerd). Daarnaast zijn met ingang van 2016 de objectieve verdeelmodellen voor de WMO 2015 en jeugdzorg van toepassing. Tevens is voor beschermd wonen als onderdeel van de WMO een verbeterd historisch verdeelmodel van toepassing.

Alle mutaties vertalen wij zoals gebruikelijk door in de uitgaven-budgetten.

4. Taakmutaties

4 Referendum

Via de decembercirculaire 2015 is de algemene uitkering voor 2016 verhoogd met € 99.000 voor de gemaakte kosten van gemeenten voor het organiseren en uitvoeren van het referendum over de Associatieovereenkomst tussen de Europese Unie en de Oekraïne op 6 april 2016.

Via de meicirculaire is de algemene uitkering nogmaals verhoogd met € 52.000 m.b.t. het referendum. De kosten van het reeds gehouden referendum komen ongeveer uit op € 110.000. Dit betekent dat de extra uitkering van € 151.000 hoger is dan het bedrag aan werkelijk gemaakte kosten. Het verschil van € 41.000 komt ten gunste van het begrotingsresultaat 2016.

5. Techniek

De verrekeningen met betrekking tot de jaren 2014 en 2015 worden verwerkt in de begroting 2016 omdat de jaren 2014 en 2015 zijn afgesloten.

Begrotingswijziging 2017:

De begroting 2017 is gebaseerd op de Meicirculaire 2016.

Vooruitlopend op het besluit van de fondsbeheerders is bij de Raadsinformatiebrief over de Meicirculaire 2016 alvast rekening gehouden met een korting van € 535.000 op de algemene uitkering vanaf jaar 2017, zoals ingeschat door de Raad van Financiële Verhoudingen eind april 2016.

Zonder teken + tekortverhogend. Min-teken = tekortverlagend						
	Mutaties a.g.v. Septembercirculaire t.o.v. Meicirculaire	Begroting 2017-2021				Baten/ Lasten
		2017	2018	2019	2020	
1a	Mutaties in omvang en verdeling gemeentefonds	-599	-1.668	-2.451	-2.600	B
1b	Effecten subcluster VHROSV, vastgesteld na meicirculaire	-173	-180	-104	-156	
1	Algemene Uitkering; algemene mutaties	-772	-1.848	-2.555	-2.756	
2a	Wet Maatschappelijke Ondersteuning (IU)	214	214	214	214	B
	<i>Mutatie corresponderend budget</i>	-214	-214	-214	-214	L
2b	Maatschappelijke Opvang en OGGz (DU)	38	38	38	38	B
	<i>Mutatie corresponderend budget</i>	-38	-38	-38	-38	L
2c	Vrouwenopvang (DU) regionaal	1	1	1	1	B
	<i>Mutatie corresponderend budget</i>	-1	-1	-1	-1	L
2	Algemene uitkering + uitgavenbudgetten; specifieke mutaties	0	0	0	0	
3a	Decentralisatie AWBZ naar WMO (IU) gemeentetaken	543	508	502	467	B
	<i>Mutatie corresponderend budget</i>	-543	-508	-502	-467	L
3b	Decentralisatie Jeugdzorg (IU)	343	343	343	343	B
	<i>Mutatie corresponderend budget</i>	-343	-343	-343	-343	L
3c	Decentralisatie Participatiewet (IU) WSW	2	2	1	1	B
	<i>Mutatie corresponderend budget</i>	-2	-2	-1	-1	L
3	Integratieuitkering Sociaal Domein	0	0	0	0	
4	Totaal = effect op de begroting	-772	-1.848	-2.555	-2.756	

Tabel 2 specificatie effect op de begroting 2017 t/m 2020 (bedragen x € 1.000)

1. Algemene uitkering: algemene mutaties

1a. Mutaties in de omvang en de verdeling van het gemeentefonds

- De voordelen worden veroorzaakt doordat de ramingen zijn aangepast naar de verwachtingen van de rijksuitgaven. Dit gaat op basis van het principe “samen de trap op en af”. Meer rijksuitgaven betekent meer geld voor het gemeentefonds, minder rijksuitgaven betekent minder geld voor het gemeentefonds. Voor 2017 worden extra rijksuitgaven gemeld voor defensie, veiligheid, zorg, onderwijs en armoedebestrijding. De grote afwijking in positieve zin komt vanaf 2018. Dit is het gevolg van het verwerken van de midden lange termijn (MLT) raming van het Centraal Plan Bureau. In de Meicirculaire 2016 werd de MLT nog beperkt tot de huidige kabinetsperiode (2017) en daarna constant gehouden. Met ingang van deze septembercirculaire wordt de MLT ook doorgerekend voor de volgende kabinetsperiode en levert flinke voordelen op voor de algemene uitkering.
- BCF-plafond; Hiervoor geldt de afspraak dat overschotten op die begrotingspost worden uitgekeerd aan gemeenten via de uitkering uit het gemeentefonds (andersom worden tekorten gecompenseerd door de algemene uitkering te verlagen). Voor 2017 is nog steeds de verwachting dat er een storting plaatsvindt in het gemeentefonds maar lager dan de verwachting bij de Meicirculaire. Voor 2017 heeft dit een nadelig effect op de uitkering. Voor de jaren 2018 t/m 2020 is de storting iets hoger dan gedacht bij de Meicirculaire en heeft deze een voordelig effect op de algemene uitkering.

1b. Effecten subcluster VHROSV

Tussen de Meicirculaire en de Septembercirculaire is aanvullende informatie ontvangen over de werkelijke herverdeel-effecten van de cluster VHROSV per gemeente. Daaruit blijkt dat het nadeel voor de gemeente Hilversum lager is dan de € 535.000 zoals eerder bij de Meicirculaire was ingeschat. Hieronder is het verschil weergegeven tussen de inschatting van april 2016 en de werkelijke herverdeeld effecten van de cluster VHROSV.

Zonder teken + tekortverhogend. Min-teken = tekortverlagend				
Effecten VHROSV	2017	2018	2019	2020
Inschatting nadeel Meicirculaire	535	535	535	535
Nadeel volgens Septembercirculaire	362	355	431	379
Verskil Voordelig	-173	-180	-104	-156

Tabel 3 verschil aanname korting VHROSV en werkelijke korting (bedragen x € 1.000)

Omdat deze informatie reeds vooraf aan de Septembercirculaire bekend was zijn de actuele bedragen verwerkt in de Begroting 2017. Om een goede vergelijking te kunnen maken tussen de Septembercirculaire 2016 en de bedragen zoals die zijn opgenomen in de begroting 2017 en verder komt het voordelige verschil tussen de aanname m.b.t. de te verwachten korting en de werkelijke korting daarmee nu als ophoging van de Algemene Uitkering terug.

Alle mutaties in rubriek 1 beïnvloeden direct het saldo van de begroting.

2a, 2b, 2c, overige, bestaande taken sociaal domein

De mutaties 2a, 2b en 2c hebben betrekking op de oude taken binnen het sociaal domein, zoals die in het kader van de wet maatschappelijke ondersteuning (2a), de maatschappelijke opvang (2b) en de vrouwenopvang (2c). De mutaties van de betreffende uitkeringen zijn het gevolg van het gebruik van actuelere maatstafaantallen.

Alle mutaties vertalen wij zoals gebruikelijk door in de uitgaven-budgetten.

Daarnaast wordt de omvang van de integratie-uitkering Wmo verlaagd omdat gemeenten vanaf 2017 niet meer verantwoordelijk zijn voor de huishoudelijke verzorging voor WLz-clienten met een modulair pakket thuis. Onze kosten worden daarmee dus ook lager.

3a, 3b, 3c, Integratie- uitkering sociaal domein

De belangrijkste wijzigingen in de omvang van de integratie-uitkering sociaal domein hebben te maken met verkeerde veronderstellingen in de budgettoedeling bij de start in 2015 (een foutieve startstreep).

Groepen cliënten zijn onterecht onder de Jeugdwet en/of Wmo 2015 geschaard, terwijl zij feitelijk in de Wet langdurige zorg (Wlz) thuishoren. Gemeenten hadden (en krijgen) dus ook geen uitgaven voor deze groepen cliënten.

Het jaar 2016 wordt niet gecorrigeerd. Met andere woorden: dit voordeel blijft bij de gemeenten.

Tevens heeft het kabinet besloten om meerpersoonshuishoudens waarbij één van de partners chronisch ziek is, en daardoor niet kan werken, financieel tegemoet te komen via een verlaging van de eigen bijdragen Wmo 2015. De gemeenten worden via de integratie- uitkering Sociaal domein, onderdeel Wmo 2015, gecompenseerd voor minder opbrengsten aan eigen bijdragen.

Alle mutaties vertalen wij zoals gebruikelijk door in de uitgaven-budgetten.

De algemene uitkering, de integratie- (IU) en decentralisatie- (DU) uitkeringen zijn in beginsel vrij besteedbaar. Sommige onderdelen zijn weliswaar gelabeld voor specifieke taken of beleidsvelden, en voor met name integratie- en decentralisatie-uitkeringen, is ook een aparte verdeelsystematiek ontworpen, maar van een bestedingsplicht is geen sprake. De ontvangen uitkering kan daarmee dus ook aan andere zaken worden besteed, dat is echter een politieke keuze.

Overigens worden in Hilversum net als in veel andere gemeenten “gelabelde” IU en DU budgetten wel voor de betreffende taak gebruikt.